

I.	Zákoník práce - pracovněprávní vztahy	22
I.1	Změny zákoníku práce v roce 2019 a očekávané změny v roce 2020	22
I.2	Pracovněprávní vztahy	23
I.2.1	Předmět právní úpravy zákoníku práce	23
I.2.2	Závislá práce	24
I.2.3	Vztah zákoníku práce k občanskému zákoníku a jiným zákonům	24
I.2.4	Smluvní strany základních pracovně právních vztahů (subjekty)	26
I.2.5	Právní jednání v pracovněprávních vztazích	28
I.2.6	Doručování písemností	29
I.2.7	Kolektivní pracovněprávní vztahy	29
	Mgr. Zdeněk Schmied	
II.	Pracovní poměr	30
II.1	Postup před vznikem pracovněprávních vztahů	30
II.1.1	Jednání před vznikem pracovněprávního vztahu	30
II.1.2	Vstupní lékařská prohlídka	31
II.2	Vznik, změna a zánik pracovního poměru	32
II.2.1	Vznik pracovního poměru	32
II.2.2	Změny pracovního poměru	36
II.2.3	Skončení pracovního poměru	39
	Mgr. Zdeněk Schmied	
III.	Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	46
III.1	Obecně k dohodám o pracích konaných mimo pracovní poměr	46
III.2	Společně k dohodám o pracích konaných mimo pracovní poměr	46
III.3	Specifika dohody o provedení práce	48
III.4	Specifika dohody o pracovní činnosti	48
	Mgr. Zdeněk Schmied	
IV.	Pracovní doba a doba odpočinku	48
IV.1	Obecná ustanovení o pracovní době a délka pracovní doby	48
IV.1.1	Vymezení pojmů	48
IV.1.2	Stanovená týdenní pracovní doba a kratší pracovní doba	49
IV.2	Rozvržení pracovní doby	49
IV.2.1	Obecné podmínky	49
IV.2.2	Pružné rozvržení pracovní doby a konto pracovní doby	49
IV.2.3	Přestávka v práci a bezpečnostní přestávka	50
IV.3	Doba odpočinku	50
IV.3.1	Nepřetržitý odpočinek mezi dvěma směny	50
IV.3.2	Dny pracovního klidu	50
IV.3.3	Nepřetržitý odpočinek v týdnu	51
IV.4	Práce přesčas, noční práce a pracovní pohotovost	51
IV.4.1	Práce přesčas	51
IV.4.2	Noční práce	51
IV.4.3	Pracovní pohotovost	52
IV.5	Společná ustanovení o pracovní době a době odpočinku	52
IV.5.1	Evidence pracovní doby (pracovní pohotovosti)	52
IV.5.2	Překážky v práci a práce přesčas u pružné pracovní doby a v kontu pracovní doby	52
IV.5.3	Opatření v hromadné úpravě pracovní doby a zmocnění	52
	Mgr. Zdeněk Schmied	
V.	Dovolená	53
V.1	Druhy dovolené	53
V.2	Podmínky vzniku práva na dovolenou podle zákoníku práce	53
V.2.1	Dovolená za kalendářní rok nebo její poměrná část	53
V.2.2	Dovolená za odpracované dny	55
V.2.3	Dodatková dovolená	55
V.3	Společná ustanovení o dovolené	56
V.4	Určení doby čerpání dovolené	56
V.5	Režim čerpání dovolené	57
V.6	Omezení a odchylky při čerpání dovolené	57
V.7	Vliv změny zaměstnání na dovolenou	57
V.8	Náhrada za dovolenou	58
V.9	Krácení dovolené	59

Mgr. Zdeněk Schmied

VI.	Překážky v práci	59
VI.1	Obecně k překážkám v práci	59
VI.2	Překážky v práci na straně zaměstnance	60
VI.2.1	Důležité osobní překážky v práci	60
VI.2.2	Jiné důležité osobní překážky v práci	62
VI.2.3	Překážky v práci z důvodu obecného zájmu	65
VI.3	Překážky v práci na straně zaměstnavatele	67
VI.3.1	Prostojé a přerušení práce způsobené nepříznivými povětrnostními vlivy nebo živelní událostí	67
VI.3.2	Jiné překážky v práci na straně zaměstnavatele	67
VI.3.3	Překážka v práci z důvodu částečné nezaměstnanosti	67
VI.3.4	Doba strávená na pracovní cestě nebo cestě mimo pravidelné pracoviště jinak než výkonem práce	68

Mgr. Zdeněk Schmied

VII.	Odpovědnost za škodu	68
VII.1	Prevence	68
VII.2	Povinnosti zaměstnance k náhradě škody	68
VII.2.1	Druhy povinností zaměstnance nahradit škodu	68
VII.2.2	Rozsah a způsob náhrady škody zaměstnancem	69
VII.2.3	Společná ustanovení o povinnosti zaměstnance nahradit škodu	70
VII.3	Povinnost zaměstnavatele k náhradě škody	70
VII.3.1	Druhy povinností nahradit škodu	70
VII.3.2	Rozsah a způsob náhrady škody	71
VII.4	Pracovní úrazy a nemoci z povolání	71
VII.4.1	Zabezpečení při pracovních úrazech a nemocech z povolání – souhrnně	71
VII.4.2	Rozsah náhrady škody a nemajetkové újmy a zproštění se povinnosti k náhradě	71
VII.4.3	Společná ustanovení o náhradě škody a nemajetkové újmy	72

Mgr. Zdeněk Schmied

VIII.	Péče o zaměstnance	73
VIII.1	Pracovní podmínky zaměstnanců	73
VIII.2	Odborný rozvoj zaměstnanců	73
VIII.3	Stravování zaměstnanců	74
VIII.4	Zvláštní pracovní podmínky některých zaměstnanců	74
VIII.5	Pracovní podmínky mladistvých	74

Mgr. Adam Tošovský

IX.	Agenturní zaměstnávání	75
IX.1	Právní úprava	75
IX.2	Agenturní zaměstnání - vymezení pojmu	75
IX.3	Povolení k provozování agentury práce	75
IX.4	Dohoda o dočasném přidělení zaměstnance agentury práce	76
IX.5	Pracovní smlouva zaměstnance agentury práce	76
IX.6	Písemný pokyn agentury práce	77
IX.7	Práva uživatele směrem k zaměstnanci agentury práce	77
IX.8	Dohoda o odpovědnosti	77
IX.9	Časové omezení dočasného přidělení zaměstnance agentury práce	78
IX.10	Předčasné ukončení dočasného přidělení zaměstnance agentury práce	78
IX.11	Zákaz dočasného přidělování některých skupin cizinců	78
IX.12	Zaměstnávání osob se zdravotním postižením	78
IX.13	Rovné pracovní a mzdové podmínky dočasně přiděleného zaměstnance	78
IX.13.1	Pracovní podmínky	78
IX.13.2	Mzdové podmínky	79
IX.13.3	Srovnatelný zaměstnanec uživatele	79
IX.13.4	Uspokojení práv zaměstnance při nesplnění povinností	79
IX.14	Vznik škody při agenturním zaměstnávání a její řešení	80
IX.14.1	Odpovědnost za škodu způsobenou uživatelem zaměstnanci agentury práce	80
IX.14.2	Odpovědnost za škodu způsobenou uživateli jednáním zaměstnance agentury práce	80

Ing. Růžena Klímová

X.	Odměňování	81
X.1	Pojem mzda a plat	81
X.1.1	Mzda	81
X.1.2	Plat	81
X.2	Platový a mzdový výměr	81
X.3	Mzdový list	82
X.4	Minimální mzda	84

X.4.1	Sazby nejnížší úrovně zaručené mzdy	84
X.4.2	Minimální mzda a délka pracovní doby	84
X.4.3	Doplatek do výše minimální mzdy	84
X.4.4	Zaručená mzda a nejnížší úroveň zaručené mzdy	84
X.4.5	Minimální mzda a průměrný hodinový výdělek	85
X.4.6	Minimální mzda a odměna z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr	86
X.4.7	Minimální mzda a příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí	86
X.4.8	Minimální mzda a daňový bonus	86
X.4.9	Minimální mzda a nekolidující příjem uchazeče o zaměstnání	87
X.4.10	Minimální mzda a pojistné na zdravotní pojištění	87
X.4.11	Co se do minimální mzdy nezapočítává	87
X.5	Výpočet mezd	88
X.5.1	Harmonogram směn, fond pracovní doby	88
X.5.2	Poměrná část mzdy	89
X.6	Mzda za práci přesčas	89
X.7	Mzda za práci ve svátek	90
X.7.1	Výpočet náhrady mzdy v případě, že zaměstnanec ve svátek, který připadl na jeho pracovní den, pracoval	91
X.7.2	Výpočet náhrady mzdy v případě, že zaměstnanec ve svátek, který připadl na jeho pracovní den, nepracoval	91
X.8	Příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí	94
X.9	Příplatek za práci v noci	94
X.10	Příplatek za práci v sobotu a neděli	95
X.11	Mzda při výkonu jiné práce	95
X.12	Náhrada při vadné práci	95
X.13	Náhrada mzdy při překážkách v práci	95
X.14	Odměna za pracovní pohotovost	96
X.15	Odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr	96
X.16	Splatnost mzdy, platu	96
X.16.1	Splatnost a výplata odměny z dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	97
X.16.2	Splatnost a výplata náhrady mzdy při dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény	97
X.17	Příklad měsíčního zúčtování mzdy	97
X.18	Naturální mzda	98
		Ing. Růžena Klimová
XI.	Průměrný výdělek	99
XI.1	Výpočet průměrného výdělku	99
XI.1.1	Rozhodné období	99
XI.1.2	Započítávání odměn za delší období	100
XI.1.3	Odměny při životních a pracovních výročích, sociální výpomoc	100
XI.1.4	Vliv přesčasové práce na výši průměrného výdělku	101
XI.1.5	Náhrada mzdy a průměrný výdělek	101
XI.2	Formy průměrného výdělku	101
XI.2.1	Průměrný měsíční výdělek	101
XI.2.2	Průměrný čistý měsíční výdělek	101
XI.2.3	Průměrný výdělek u dohod konaných mimo pracovní poměr	102
XI.2.4	Průměrný výdělek u konta pracovní doby	104
XI.3	Pravděpodobný výdělek	104
XI.4	Náhrada mzdy při dočasné pracovní neschopnosti nebo karanténě	104
XI.4.1	Nárok na náhradu mzdy při dočasné pracovní neschopnosti nebo karanténě	105
XI.4.2	Podpůrčí doba	106
XI.4.3	Karenční doba	106
XI.4.4	Výše náhrady a její stanovení	108
XI.4.5	Odvod pojistného a náhrada mzdy při DPN	109
XI.4.6	Splatnost náhrady mzdy, práva a povinnosti zaměstnavatele	109
		Ing. Růžena Klimová
XII.	Srážky ze mzdy	111
XII.1	Právní úprava	111
XII.2	Příjmy, z nichž se sráží	111
XII.3	Nezabavitelná částka a odstupné	111
XII.4	Aplikace judikátu č.j. 21 Cdo 853/2016 v praxi - odstupné a srážky	112
XII.5	Druhy srážek	113
XII.6	Srážky bez souhlasu a se souhlasem zaměstnance	113
XII.7	Pořadí a postup při provádění srážek	114
XII.8	Započtení proti pohledávce na mzdu (§ 114a ZP)	114
XII.9	Povinnosti plátců	114
XII.10	Mzda od více plátců, souběh exekucí a zvláštnosti při výkonu rozhodnutí	115

XII.11	Rozsah exekučních srážek ze mzdy a srážek na základě dohody	115
XII.12	Výpočty exekučních srážek a ostatních srážek ze mzdy	116
XII.13	Postup při výpočtu srážek ze mzdy	116
XII.14	Uspokojování pohledávek přednostních a ostatních	118
XII.15	Srážky z dohody o provedení práce od 1. 9. 2015	118
XII.16	Povinnosti vůči OSSZ	119
XII.17	Dohody o srážkách ze mzdy	120
XII.18	Doručování dokladů prostřednictvím datové schránky ve vztahu ke srážkám ze mzdy	121
XII.19	Insolvenční zákon z pohledu mzdové účetní	122
XII.20	Archivace písemností o srážkách ze mzdy	126
XII.21	Príslušenství srážky	126
Ing. Růžena Klímová		
XIII.	Zákonné pojištění odpovědnosti za škodu a pracovní úrazy	127
XIII.1	Škodná událost	127
XIII.2	Součinnost zaměstnavatele	127
XIII.3	Lhůty pro odvod pojistného	127
XIII.4	Výpočet pojistného pro účely odvodu zákonného pojištění	127
XIII.5	Minimální výše pojistného	129
XIII.6	Sazby pojistného	129
XIII.7	Škody kryté zákonem pojištěním	131
XIII.8	Odškodňování bolestného	131
Ing. Růžena Klímová		
XIV.	Zaměstnávání důchodců	132
XIV.1	Právní úprava	132
XIV.2	Pracovněprávní vztahy	132
XIV.3	Odlišnosti při odměňování poživatelů invalidních důchodů	132
XIV.4	Souběh příjmu a důchodu	133
XIV.5	Předčasný starobní důchod a výdělečná činnost	133
XIV.6	Ohlašovací povinnosti zaměstnavatele	133
XIV.7	Odlišnosti poživatelů důchodů u zdravotního pojištění	134
XIV.8	Specifika poživatelů důchodů z hlediska daně z příjmu fyzických osob	134
XIV.9	Další odlišnosti u poživatelů starobních důchodů a invalidních důchodů	135
XIV.10	Povinnost zaměstnavatele zaměstnávat osoby se zdravotním postižením	136
Ing. Růžena Klímová		
XV.	Zaměstnávání studentů a učňů	137
XV.1	Právní úprava	137
XV.2	Způsobilost fyzické osoby v pracovněprávních vztazích, pracovní doba a druh práce mladistvých	137
XV.2.1	Způsobilost fyzické osoby v pracovněprávních vztazích	137
XV.3	Pracovní doba	137
XV.4	Druh práce	138
XV.5	Odměňování žáků, studentů a učňů	138
XV.6	Dohoda o provedení práce	138
XV.7	Dohoda o pracovní činnosti	139
XV.8	Krátkodobý pracovní poměr	139
XV.9	Zdanění studentů a učňů	139
XV.10	Roční zúčtování	140
XV.11	Účast na nemocenském pojištění, nárok na nemocenské	141
XV.12	Další pracovněprávní nároky studentů	141
Ing. Milan Lošťák		
XVI.	Daň z příjmů ze závislé činnosti	142
XVI.1	Příjmy ze závislé činnosti	142
XVI.1.1	Vymezení příjmů ze závislé činnosti	142
XVI.1.2	Formy příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků	143
XVI.1.3	Definice zaměstnance a zaměstnavatele	144
XVI.1.4	Mezinárodní pronájem pracovní síly	144
XVI.2	Příjmy ze závislé činnosti, které nejsou předmětem daně	144
XVI.2.1	Náhrady cestovních výdajů souvisejících s činností, ze které plyne příjem ze závislé činnosti do výše stanovené zákoníkem práce a hodnota bezplatného stravování poskytovaného při pracovních cestách	144
XVI.2.2	Hodnota osobních ochranných pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi, pracovního oblečení a stejnojmenných určených pro výkon zaměstnání, mycích, čistících a desinfekčních prostředků a ochranných nápojů v rozsahu stanoveném zákoníkem práce včetně příspěvků na jejich udržování	144
XVI.2.3	Částky přijaté zaměstnancem od zaměstnavatele, aby je jeho jménem vydal, nebo proplacení prokázaných výdajů z vlastních prostředků zaměstnance za zaměstnavatele	144
XVI.2.4	Náhrady podle zákoníku práce za opotřebení vlastního náradí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce	145

XVI.2.5	Povinná plnění zaměstnavatele na vytváření a dodržování pracovních podmínek pro výkon práce stanovená právním předpisem	145
XVI.2.6	Částky poskytnuté paušálem	145
XVI.3	Příjmy osvobozené od daně	145
XVI.4	Základ daně	147
XVI.4.1	Základ daně u příjmů zdaňovaných zálohou na daň	147
XVI.4.2	Základ daně u příjmů zdaňovaných tzv. „srážkovou daní“	148
XVI.5	Způsob zdanění	148
XVI.5.1	Postup při zálohovém zdanění mezd v roce 2020	149
XVI.6	Výpočet měsíční daňové povinnosti	155
XVI.6.1	Příklad zdanění měsíčního příjmu srážkovou daní	155
XVI.6.2	Příklady zdanění měsíčního příjmu zálohovou daní	157
XVI.7	Limit pojistného 2020	157
XVI.8	Nezdanitelná část základu daně	158
XVI.8.1	Odpočet hodnoty bezúplatného plnění	158
XVI.8.2	Odpočet úroků z úvěrů na podporu bydlení	160
XVI.8.3	Odpočet příspěvků na penzijní připojištění, penzijní pojištění nebo na doplňkové penzijní spoření	161
XVI.8.4	Odpočet pojistného na soukromé životní pojištění	162
XVI.8.5	Odpočet příspěvků člena odborové organizace této organizaci	162
XVI.8.6	Odpočet úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	163
XVI.9	Slevy na dani	163
XVI.9.1	Základní sleva ve výši 24 840 Kč ročně, 2 070 Kč za měsíc (ročně lze uplatnit vždy nezkrácenou částku)	163
XVI.9.2	Sleva na manžela ve výši 24 840 Kč ročně, 2 070 Kč za měsíc (lze uplatnit jen ročně), dvojnásobná sleva, má-li průkaz ZTP/P	163
XVI.9.3	Základní sleva na invaliditu ve výši 2 520 Kč ročně, 210 Kč za měsíc (lze uplatnit měsíčně)	164
XVI.9.4	Rozšířená sleva na invaliditu ve výši 5 040 Kč ročně, 420 Kč za měsíc (lze uplatnit měsíčně)	164
XVI.9.5	Sleva na držitele průkazu ZTP/P ve výši 16 140 Kč ročně, 1 345 Kč za měsíc (lze uplatnit měsíčně)	165
XVI.9.6	Sleva na studenta ve výši 4 020 Kč ročně, 335 Kč za měsíc (lze uplatnit měsíčně)	165
XVI.9.7	Sleva za umístění dítěte do výše minimální mzdy, tzn. do výše 13 350 Kč za rok 2019 (14 600 Kč za rok 2020) - lze uplatnit až po skončení roku	165
XVI.9.8	Slevy na dani u nerezidentů	165
XVI.9.9	Slevy za část zdaňovacího období	165
XVI.10	Daňové zvýhodnění na vyživované děti	165
XVI.10.1	Vyživované dítě	167
XVI.10.2	Vyživované dítě a soustavná příprava na budoucí povolání	168
XVI.10.3	Uplatnění daňového zvýhodnění na vyživované dítě	170
XVI.11	Prokazování nezdanitelných částí, slev a daňového zvýhodnění	173
XVI.11.1	Prokazování slev na dani podle § 35ba ZDP	173
XVI.11.2	Prokazování daňového zvýhodnění na vyživované dítě	174
XVI.11.3	Prokazování uplatnění nezdanitelných částí základu daně	174
XVI.12	PROHLÁŠENÍ poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti pro zdaňovací období (pro část zdaňovacího období) dále Prohlášení	175
XVI.13	Povinnosti plátců	188
XVI.13.1	Vedení mzdových listů	188
XVI.13.2	Potvrzení o zdanitelných příjmech	188
XVI.13.3	Vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti (ružový tiskopis MFin 5459) za rok 2019 vzor č. 22	191
XVI.13.4	Vyúčtování srážkové daně (žlutý tiskopis MFin 5466) za rok 2019 vzor č. 17	191
XVI.13.5	Řešení přeplatků a nedoplatků (§ 38i ZDP) u daně a u záloh na daň	192
XVI.13.6	Řešení přeplatků a nedoplatků (§ 38d ZDP) u srážkové daně	193
XVI.13.7	Uchovávání mzdových údajů	193
XVI.14	Práva a povinnosti zaměstnance	193
XVI.15	Lhůty platné v prostředí daně ze závislé činnosti	193
XVI.15.1	Lhůty pro poplatníka	193
XVI.15.2	Lhůty pro plátce	193
XVI.16	Roční zúčtování záloh na daň a daňového zvýhodnění (dále jen „RZ“)	194
XVI.16.1	Ve kterých případech lze provést roční zúčtování?	194
XVI.16.2	Kdy nelze provést roční zúčtování?	194
XVI.16.3	Kdo provádí roční zúčtování?	195
XVI.16.4	Kdy a jak se roční zúčtování (RZ) provede?	195

JUDr. Jan Příb

XVII.	Doplňkové důchodové systémy	197
XVII.1	Pilíře důchodového systému v ČR	197
XVII.2	Přehled doplňkových důchodových systémů	197
XVII.3	Doplňkové penzijní spoření	197
XVII.3.1	Definice doplňkového penzijního spoření	197

XVII.3.2	Účast na doplňkovém penzijním spoření	197
XVII.3.3	Dávky z doplňkového penzijního spoření	197
XVII.3.4	Příspěvky na doplňkové penzijní spoření	198
XVII.3.5	Účastnické fondy penzijní společnosti	199
XVII.3.6	Daňové aspekty doplňkového penzijního spoření	199
XVII.4	Penzijní připojištění se státním příspěvkem	201

JUDr. Marie Salačová

XVIII. Cestovní náhrady	202
XVIII.1 Právní úprava	202
XVIII.2 Komu se cestovní náhrady vyplácí	202
XVIII.2.1 Zaměstnanci	202
XVIII.2.2 Další skupiny osob	202
XVIII.3 Náhrada výdajů v souvislosti s výkonem práce	203
XVIII.3.1 Obecná ustanovení o náhradách	203
XVIII.3.2 Podmínky pracovní cesty	204
XVIII.3.3 Zahraniční pracovní cesta	204
XVIII.3.4 Cestovní náhrady při dohodách konaných mimo pracovní poměr	205
XVIII.4 Druhy cestovních náhrad	205
XVIII.4.1 Náhrada jízdních výdajů	205
XVIII.4.2 Náhrada výdajů za ubytování	208
XVIII.4.3 Tuzemské a zahraniční stravné	209
XVIII.4.4 Náhrada nutných vedlejších výdajů	214
XVIII.4.5 Náhrady při přeložení a dočasném přidělení	214
XVIII.4.6 Cestovní náhrady při zahraniční pracovní cestě	214
XVIII.4.7 Náhrady při výkonu práce v zahraničí	215
XVIII.4.8 Poskytnutí cestovních náhrad v rozpočtové (státní) sféře	215
XVIII.4.9 Náhrady při přijetí a přeložení	215
XVIII.4.10 Kapesné	216
XVIII.5 Společná ustanovení o cestovních náhradách	216
XVIII.5.1 Paušalizace cestovních náhrad	216
XVIII.5.2 Poskytování záloh na pracovní cesty a vyúčtování pracovních cest	219
XVIII.5.3 Zaokrouhlování při pracovních cestách	221
XVIII.5.4 Prokázání výdajů na pracovní cestu	222
XVIII.5.5 Informace o změnách při poskytování cestovních náhrad	222
XVIII.5.6 Člen rodiny, posouzení domácnosti	222
XVIII.5.7 Cestovní náhrady podle mezinárodních smluv	222
XVIII.5.8 Zmocňovací ustanovení	222
XVIII.5.9 Náhrada za opotřebení vlastního nářadí, zařízení a předmětů potřebných k výkonu práce	223

Ing. Olga Krchová

XIX. Zdravotní pojištění	225
XIX.1 Právní úprava	225
XIX.2 Osobní rozsah zdravotního pojištění	225
XIX.3 Zdravotní pojišťovny	225
XIX.4 Postup při změně zdravotní pojišťovny	225
XIX.5 Plátcí pojistného	226
XIX.6 Zaměstnanec a zaměstnavatel	226
XIX.6.1 Zaměstnanec	226
XIX.6.2 Zvláštní skupiny zaměstnanců	226
XIX.6.3 Souběžné příjmy u prací konaných mimo pracovní poměr	226
XIX.6.4 Příjmy vyplacené po skončení prací konaných mimo pracovní poměr	227
XIX.6.5 Zaměstnavatel	227
XIX.6.6 Vyměřovací základ zaměstnance	228
XIX.7 Stát - plátcé zdravotního pojištění	231
XIX.7.1 Snížení vyměřovacího základu u zdravotního pojištění – odpočty	232
XIX.8 Výše a odvod pojistného	232
XIX.8.1 Oznamovací povinnost zaměstnavatele	232
XIX.8.2 Kódy změn používané při vyplňování hromadných oznámení zaměstnavatele	232
XIX.8.3 Dlužné pojistné a vratka přeplatku na pojistném	233
XIX.8.4 Pokuty za neplnění oznamovací povinnosti a penále	233
XIX.9 Osoby samostatně výdělečně činné	233
XIX.9.1 Vyměřovací základ u OSVČ	233
XIX.9.2 Přeplatek a nedoplatek pojistného OSVČ	234
XIX.10 Osoby bez zdanitelných příjmů	234
XIX.11 Evropská unie a zdravotní pojištění	234

XX. Sociální pojištění	235
XX.1 Právní úprava	235
XX.2 Poplatníci pojistného	235
XX.2.1 Zaměstnavatelé	235
XX.2.2 Zaměstnanci	235
XX.2.3 Osoby samostatně výdělečně činné	237
XX.2.4 Osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění	237
XX.2.5 Zahraniční zaměstnanci	237
XX.3 Výše pojistného a sazby	237
XX.4 Vyměřovací základ	238
XX.4.1 Vyměřovací základ zaměstnavatele	238
XX.4.2 Vyměřovací základ zaměstnance	238
XX.4.3 Vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné	239
XX.4.4 Maximální vyměřovací základ	240
XX.5 Odvod pojistného a jeho splatnost	240
XX.5.1 Pojistné za zaměstnance a zaměstnavatele	240
XX.5.2 Pojistné u osob samostatně výdělečně činných	241
XX.6 Přeplatek na pojistném a dlužné pojistné	241

XXI. Nemocenské pojištění	242
XXI.1 Právní úprava	242
XXI.2 Okruh pojištěných osob	242
XXI.3 Oznamovací povinnost zaměstnavatelů	242
XXI.4 Podmínky účasti zaměstnanců na pojištění	243
XXI.4.1 Zaměstnání malého rozsahu	243
XXI.4.2 Zaměstnání na základě dohody o provedení práce	244
XXI.4.3 Souběh pojištění z více zaměstnání	244
XXI.4.4 Účast zaměstnanců na pojištění	245
XXI.5 Dávky nemocenského pojištění	246
XXI.5.1 Obecné podmínky nároku na dávky a jejich výplatu	246
XXI.5.2 Nemocenské	252
XXI.5.3 Peněžitá pomoc v mateřství	253
XXI.5.4 Otcovská (účinnost od 1. 2. 2018)	254
XXI.5.5 Ošetrovné	255
XXI.5.6 Dlouhodobé ošetrovné (účinnost od 1. 6. 2018)	256
XXI.5.7 Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	257
XXI.5.8 Uplatnění nároku na dávky NP	257
XXI.5.9 eNeschopenka (účinnost od 1. 1. 2020)	257
XXI.5.10 Tiskopisy k uplatnění dávek nemocenského pojištění	258

XXII. Rodičovský příspěvek	262
XXII.1 Právní úprava	262
XXII.2 Podmínky nároku na rodičovský příspěvek a jeho výše	262
XXII.3 Podmínka osobní celodenní péče o dítě	262

XXIII. Důchodové pojištění a vedení evidenčních listů důchodového pojištění	264
XXIII.1 Základní povinnosti zaměstnavatelů	264
XXIII.1.1 Pojem zaměstnavatel	264
XXIII.1.2 Úkoly zaměstnavatele v důchodovém pojištění	264
XXIII.1.3 Orgány sociálního zabezpečení a adresy plátců důchodů	264
XXIII.1.4 Příslušnost zaměstnavatelů k plnění úkolů v důchodovém pojištění	265
XXIII.2 Vedení podkladové evidence	266
XXIII.3 Uschovávání záznamů pro účely důchodového pojištění	267
XXIII.4 Vedení a předkládání evidenčních listů důchodového pojištění (dále jen ELDP)	267
XXIII.4.1 Vedení ELDP	268
XXIII.4.2 Předkládání ELDP	268
XXIII.4.3 Okruh pojištěných osob - vznik a zánik účasti na pojištění	269
XXIII.4.4 Stejnopis ELDP	272
XXIII.4.5 Nesouhlas občana se zápisem zaměstnavatele v ELDP	272
XXIII.4.6 Způsob vyplňování ELDP	272
XXIII.5 Příklady vyplňování ELDP	278
XXIII.6 Sepisování a dokladování žádosti o důchod	282
XXIII.6.1 Potvrzování některých údajů na žádost zaměstnance nebo OSSZ	283
XXIII.6.2 Dokladování žádosti o důchod	283

XXIII.7	Ohlašovací povinnost při zaměstnávání důchodců	284
XXIII.8	Údaje potvrzované na žádost zaměstnance nebo OSSZ	284
XXIII.9	Důchodový věk	285
XXIII.9.1	Stanovení důchodového věku podle § 32 zákona č. 155/1995 Sb.	285
XXIII.9.2	Stanovení důchodového věku u některých pojištěnců	286
XXIII.10	Stanovení výše důchodu	287
XXIII.10.1	Výpočtový základ	287
XXIII.11	Doby pojištění a náhradní doby pojištění	289
XXIII.11.1	Doby pojištění	289
XXIII.11.2	Náhradní doby pojištění	289
XXIII.12	Procentní výměry důchodů	289
XXIII.12.1	Procentní výměra starobního důchodu (§ 34 zákona č. 155/1995 Sb.)	290
XXIII.12.2	Procentní výměra předčasněho starobního důchodu (§ 35 a § 36 zákona č. 155/1995 Sb.)	290
XXIII.12.3	Procentní výměra invalidního důchodu (§ 41 zákona č. 155/1995 Sb.)	290
XXIII.12.4	Procentní výměra vdovského a vdoveckého důchodu (§ 51 ZoDP)	290
XXIII.12.5	Procentní výměra sirotčího důchodu (§ 53 ZoDP)	290
XXIII.13	Vzorové příklady výpočtu starobního důchodu	291
XXIII.13.1	Výpočet důchodu podle § 29 ZoDP pro období od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 tzv. řádný starobní důchod	291
XXIII.13.2	Výpočet důchodu podle § 31 zákona č. 155/1995 Sb., pro období od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 tzv. předčasný důchodce	292
XXIII.14	Invalidní důchod	293
XXIII.15	Vdovský a vdovecký důchod	294
XXIII.16	Sirotčí důchod	294
XXIII.17	Porušení povinností - přestupky	294
Ing. Lucie Wadurová, LL.M. a Ing. Jana Tepperová, Ph.D.		
XXIV.	Účast zahraničních zaměstnanců na sociálním a zdravotním pojištění v ČR	306
XXIV.1	Príslušné předpisy a účast na pojištění u zaměstnanců ze států krytých koordinačními nařízeními EU či mezinárodní smlouvou o sociálním zabezpečení	306
XXIV.1.1	Príslušné předpisy podle koordinačních nařízení EU	306
XXIV.1.2	Príslušné předpisy podle bilaterálních smluv o sociálním zabezpečení	308
XXIV.1.3	Povinnosti související s účastí na pojištění při určení příslušných předpisů České republiky	309
XXIV.1.4	Povinnosti související s účastí na českém pojištění	310
XXIV.1.5	Príslušné zahraniční předpisy	311
XXIV.2	Účast na pojištění podle české legislativy u zaměstnanců z tzv. nesmluvních států	311
XXIV.2.1	Důchodové a nemocenské pojištění	311
XXIV.2.2	Zdravotní pojištění	312
XXIV.2.3	Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele	312
XXIV.2.4	Zvláštní situace	312
XXIV.3	Dávky	312
XXIV.3.1	Nárok na dávky u států krytých koordinačními nařízeními EU	312
XXIV.3.2	Nárok na dávky u států krytých bilaterální smlouvou o sociálním zabezpečení	313
XXIV.3.3	Nárok na dávky u států nesmluvních	314
Mgr. Bc. Jana Kielerová		
XXV.	Povinnosti zaměstnavatelů k úřadu práce	315
XXV.1	Zaměstnavatel a nelegální práce	315
XXV.1.1	Definice nelegální práce	315
XXV.1.2	Pokuty za umožnění výkonu nelegální práce	315
XXV.2	Poskytování součinnosti krajské pobočce Úřadu práce ČR	315
XXV.3	Uplatňování práva na zaměstnání	315
XXV.4	Úhrada kompenzace podle § 44b ZoZam	316
XXV.5	Agentury práce jako zaměstnavatel	316
XXV.6	Povinnost zaměstnavatele v souvislosti se zaměstnáváním osob se zdravotním postižením	317
XXV.6.1	Rozšiřování možnosti zaměstnávání osob se zdravotním postižením	318
XXV.6.2	Spolupráce s Úřadem práce při zajišťování pracovní rehabilitace	318
XXV.6.3	Evidence zaměstnáváných osob se zdravotním postižením	318
XXV.6.4	Zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve výši povinného podílu	318
XXV.6.5	Příspěvky na zaměstnávání osob se zdravotním postižením	319
XXV.7	Zaměstnávání osob, které nejsou občany ČR	319
XXV.7.1	Oznámení volného pracovního místa	319
XXV.7.2	Informační povinnost	319
XXV.7.3	Další povinnosti v souvislosti se zaměstnáváním osob, které nejsou občany ČR	320
XXV.8	Aktivní politika zaměstnanosti	320
XXV.9	Umělecká, kulturní, sportovní nebo reklamní činnost dítěte	321
XXV.10	Kontrolní činnost na úseku zaměstnanosti	321
XXV.11	Právní úprava	321

XXVI. Zaměstnávání osob se zdravotním postižením	322
XXVI.1 Kdo je považován za osobu se zdravotním postižením	322
XXVI.2 Poskytování příspěvků na zaměstnávání osob se zdravotním postižením	323
XXVI.2.1 Příspěvek na zřízení pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením	323
XXVI.2.2 Příspěvek na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním osoby se zdravotním postižením	324
XXVI.2.3 Chráněný trh práce a dohoda o uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce	325
XXVI.2.4 Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce	326
XXVI.3 Povinnosti zaměstnavatelů k osobám se zdravotním postižením	328
XXVI.3.1 Povinný podíl osob se zdravotním postižením na celkovém počtu zaměstnanců zaměstnavatele za rok 2019	328
XXVI.3.2 Další povinnosti podle zákona o zaměstnanosti	334
XXVI.4 Přestupky při zaměstnávání osob se zdravotním postižením	334

JUDr. Jaroslav Stádník Ph.D. a Mgr. Bc. Jana Kielerová

XXVII. Činnost orgánů inspekce práce	335
XXVII.1 Struktura systému orgánů inspekce práce	335
XXVII.2 Zakotvení kontrolní činnosti a kompetence orgánů inspekce práce	335
XXVII.3 Subjekty podléhající kontrole orgánů inspekce práce	336
XXVII.4 Místní příslušnost	336
XXVII.5 Orgány spolupracující při kontrole orgánů inspekce práce	337
XXVII.6 Následná spolupráce orgánů inspekce práce a ostatních správních orgánů	337
XXVII.7 Oprávnění inspektora orgánu inspekce práce	337
XXVII.8 Povinnosti inspektora v kontrolním procesu	339
XXVII.9 Důsledky porušení povinností vyplývajících z právních předpisů	340
XXVII.9.1 Ukládání sankcí	340
XXVII.9.2 Přestupky	341
XXVII.9.3 Obecná pravidla pro ukládání pokut	343
XXVII.9.4 Majetkové poměry kontrolované osoby - účastníka řízení při ukládání pokuty za přestupek	343
XXVII.10 Přestupky zakotvené v zákoně o inspekci práce	343
XXVII.10.1 Porušení povinností na úseku součinnosti zaměstnavatele a orgánu jednajícího za zaměstnance	343
XXVII.10.2 Přestupky na úseku rovného zacházení	343
XXVII.10.3 Přestupky na úseku pracovního poměru nebo dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr	344
XXVII.10.4 Přestupky na úseku odměňování zaměstnanců	345
XXVII.10.5 Přestupky na úseku náhrad	346
XXVII.10.6 Přestupky na úseku pracovní doby	346
XXVII.10.7 Přestupky na úseku dovolené	347
XXVII.10.8 Přestupky na úseku bezpečnosti práce	348
XXVII.10.9 Přestupky na úseku zvláštních podmínek některých zaměstnanců	349
XXVII.10.10 Přestupky na bezpečnosti technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví	350
XXVII.10.11 Přestupky na úseku vyhrazených technických zařízení	350
XXVII.10.12 Přestupky na úseku agenturního zaměstnávání	350
XXVII.10.13 Přestupky na úseku výkonu umělecké, kulturní, sportovní a reklamní činnosti dítěte	350
XXVII.11 Přestupky na úseku zaměstnanosti	351
XXVII.11.1 Rovné zacházení a zákaz diskriminace	351
XXVII.11.2 Zprostředkování zaměstnání	351
XXVII.11.3 Přestupek výkonu nelegální práce	352
XXVII.11.4 Umožnění výkonu nelegální práce	352
XXVII.11.5 Nesplnění oznamovací povinnosti	354
XXVII.11.6 Evidence osob se zdravotním postižením	354
XXVII.11.7 Zaměstnávání osob se zdravotním postižením	355
XXVII.11.8 Povinnosti vyplývající ze zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele	355

Ing. Pěva Čouková

XXVIII. Přehledy důležitých údajů platných v roce 2020	356
XXVIII.1 Cestovní náhrady 2020	356
XXVIII.2 Pojistné na sociální zabezpečení	358
XXVIII.3 Pojistné na veřejné zdravotní pojištění	359
XXVIII.4 Minimální mzda	359
XXVIII.5 Průměrná mzda	359
XXVIII.6 Minimální vyměřovací základ za kalendářní měsíc	359
XXVIII.7 Maximální vyměřovací základ za kalendářní rok	359
XXVIII.8 Náhrady mzdy při dočasné pracovní neschopnosti	360
XXVIII.9 Dočasná pracovní neschopnost (DNP) nebo nařízená karanténa a ošetrovné	360
XXVIII.10 Peněžitá pomoc v mateřství a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	361
XXVIII.11 Otcovská poporodní péče (OPP)	362